

Професор, д.пед.н., Ева Огородська-Мазур
Університет Сілезії в Катовіце
Інститут педагогіки
Факультет етнології та наук про освіту
Польща
e-mail: eom1@wp.pl

Експертний висновок з проекту міжнародного Вишеградського фонду
«Компетенції викладача вищої школи в добу змін»

Номер проекту: 21720008. Строк виконання: 01.01.2018- 31.12.2018.

Проект реалізується Київським університетом імені Бориса Грінченка (Україна)
і партнерами з Польщі – Університет Сілезії в Катовіце, з Чеської республіки – Університет
Острави і з Словачії – Університет Матеї Бели в Банський Бистриці

Експертна оцінка враховувала наступне:

1. Методологічна концепція дослідження (друкована форма).
2. Методологія статистичної обробки (електронна форма).
3. Інтегрована матриця аналізу профілів компетенції академічного персоналу (електронна форма).
4. Анкета для академічного персоналу «Вивчення комплексу компетенцій викладача вищої школи» (електронна форма).
5. Анкета для студентів «Вивчення комплексу компетенцій викладача вищої школи» (електронна форма).

Предмет дослідження проекту «Компетенції викладача вищої школи у добу змін» є дуже важливим для розвитку сучасної педагогіки та університетської дидактики. Міжнародна дослідницька група представляє чотири країни, розташовані у Центральній та Східній Європі, де відбуваються багатомірні зміни в освіті, включаючи зміни, що стосуються ролі та функцій сучасної системи освіти загалом та вищої зокрема. Під час змін не може залишатися незмінним характер кваліфікації викладачів, а також постійний перелік необхідних педагогічних компетенцій. Тому необхідно підготувати як вчених, так і студентів - майбутніх учителів, для систематичного підвищення їхньої дидактичної ефективності та для розвитку потреби у навчанні протягом усього життя, що є вимогою сучасного часу. Ці питання широко відображені у чеській, польській, словацькій та українській літературі з цієї галузі.

У цьому контексті проект дуже добре розроблений теоретично та методологічно, він поєднує в собі стратегії кількісних та якісних досліджень, які включають:

- розширений опитувальник для вивчення компетенцій, у тому числі тих, що набуті в університеті: інформація, комунікація, міжкультурні компетенції, а також компетенції стосовно сучасних технологій,
- аналіз документів: поточні навчальні програми університетського курсу педагогіки у Чехії, Польщі, Словаччині та Україні, а також європейські стандарти професійної освіти викладачів вищої школи,

- безкоштовне та спрямоване інтерв'ю з академічним персоналом, що проводить заняття у межах універсального курсу педагогіки.

Високу оцінку заслуговує діагностичні цінності проекту, які включають:

- порівняльний аналіз компетентностей викладачів у трьох професійних аспектах їхньої роботи: академічний, професійний та педагогічний, соціальний та особистий;
- просування спеціальних інструментів для неупередженої оцінки розвитку компетенції лектора в університетах чотирьох країн: Чехії, Польщі, Словаччині та Україні;
- визначення сучасного змісту компетенцій викладача університету, рівня різноманітності та змін у чотирьох європейських країнах: Чехії, Польщі, Словаччині та Україні;
- визначення тенденцій розвитку компетенцій викладача та їх домінування у професійній діяльності та в оцінці студентів,
- виявлення результатів, які дозволяють розпочати спільну міжнародну дискусію щодо компетенцій вищих навчальних закладів європейського рівня серед учасників проекту на рівні неурядових громадських організацій, що займаються проблемами вищої освіти, а також на державному рівні відповідних урядових департаментів,
- проведення дослідження може стати основою для організації системи підвищення кваліфікації викладачів університетів у країнах-учасницях, оскільки компетенції не є постійними та змінюються через досвід, навчання та саморозвиток.

Ева Огородська-Мазур